

que li sobren); de l'altra, se l'ha d'enllaçar harmònicament amb la trama urbana i vital de Girona. El Pla Especial ja està orientat en aquesta doble direcció, però no troba mai el camí de sortida en el complex laberint de les prioritats municipals.

Per afrontar el primer repte, s'ha de remodelar el paisatge del parc, s'han d'eliminar les concessions administratives que el perjudiquen, s'han de suprimir totes les zones d'utilització restringida i substituir-les per àrees de serveis generals dotades d'elements d'atracció popular. Com diu Cliff Tandy, l'ideal dels parcs moderns és «donar a la gent la més àmplia varietat possible de coses per fer, ja que, només si tothom s'hi sent atret per quelcom, el parc serà utilitzat de la manera més efectiva». Algunes accions —potser també paradoxals— han avançat en aquesta direcció. S'ha construït un pavelló —pretensiosament anomenat Palau Firal— on es poden celebrar fires generals i salons monogràfics, mostres sectorials, convencions i reunions; no sembla pas, però, que aquestes siguin les funcions primordials d'un parc. S'han instal·lat unes terrasses de bar per tal de dotar el parc, a l'estiu, d'una certa vida nocturna, però ha estat a costa d'enlletgir-lo de dies amb uns barracots que, arran del passeig principal, mostraven llurs darreres bruts i mal endreçats a tots els que circulaven per la carretera.

La solució de la segona part del problema —allò que el Pla, amb llenguatge tècnic, anomena «l'adequada articulació del parc amb l'estructura general de la ciutat»— exigeix la superació dels dos principals obstacles existents avui: primer, «la carretera N-II, que transcorre per l'interior del parc i que s'interfereix entre aquest i la ciutat»; segon, «la perifèria urbana, molt deteriorada i de característiques clarament suburbials».

Caldria, doncs, en primer lloc, desviar la N-II —no pas per Sant Daniel!— i modificar tota la xarxa viària de l'indret, amb la supressió de les actuals barreres circulatòries i la restitució dels terrenys dels encreuaments de vies al teixit vegetal del conjunt. I, en segon lloc, caldria que la llarga i ampla franja de terreny de ningú —antic llot del Güell— que separa la Devesa de Girona es convertís en un nucli ple de vivacitat, amb presència de comerços, restaurants, bars i altres elements d'animació

ciudadana. Caldria que la silueta distorsionada dels edificis d'aquesta façana urbana es refés amb la deguda unificació d'alçades i de volums; que l'antic passeig de Ramon Folch, destrossat pel pas de la carretera, recuperés el seu caràcter primigeni de vestíbul natural de la Devesa; que enmig de les edificacions s'obrissin vies de vianants que facilitessin la passejada fins al cor mateix del parc, i que un pont igualment de vianants creués el Ter i connectés directament amb la zona cada cop més poblada de Fontejau, de manera que el parc, enmig de dos nuclis habitats, fos el camí natural per anar i venir del centre urbà al barri perifèric.

UN PRINCIPI UNIVERSAL

Segons un principi admès per tothom, els parcs urbans han de ser fàcilment accessibles des de la resta de l'àrea urbana. Més encara: hi han d'estar units. Només poden assolir la seva plenitud si es troben propers a llocs on hi hagi habitatges, botigues, llocs de

treball i d'esbarjo, centres d'activitat cultural i tots els tipus diversos de vida que pot oferir una ciutat. Com diu la famosa especialista Jane Jacobs, només un contingut genuí de diversitat econòmica i social, resultant de les anades i vingudes de persones que fan coses distintes, pot dotar el parc de significat real i pot donar-li vida: «Els parcs candidats al desastre ho són només perquè el seu entorn immediat no té diversitat suficient; aquesta falla és la que determina la seva monotonia i la seva sordidesa».

Mesures com les esmentades fins aquí trencarien, potser, el malefici de la Devesa i ajudarien a convertir-la en l'espai acollidor i benèfic que tanta gent ha intuït i somniat. És evident que no serà pas fàcil rescatar-lo de l'aïllament i de la soledat, ni animar el seu entorn degradat amb signes de vida. Però si ni tan sols s'intenta, continuarà creixent la patètica paradoxa d'una ciutat i un parc que, tot i viure junts, es donen mútuament l'esquena.

NARCÍS-JORDI ARAGÓ